

IV. De rerum natura – de Naturae rebus

Az Eötvös József Collegium Biológia-Kémia Műhelyének konferenciája

Program

Eötvös József Collegium, 2023. november 11.

Program

9:00 – 9:30	Megnyitó, Plenáris előadás <i>Kóczán György</i> Műhelytörténelem: I. Eötvös Konferencia
9:30 – 9:45	<i>Tóth Balázs</i> Kihalással fenyegetett gyümölcsfajták megmentése
9:45 – 10:00	<i>Cziráki Boglárka</i> Természetes és szintetikus alkaloidok
10:00 – 10:15	<i>Jeney Petra Panna</i> Freonok és szerepük az ózonlyuk kialakulásában
10:15 – 10:30	<i>Ittész Klára</i> „A tigris érti a tigrist. Az oroszlán az oroszánt. Egyedül az embert akadályozza ebben a nyelv” (David Schalko) – A biolingvisztika alapkérdései
10:30 – 10:45	Szünet
10:45 – 11:00	<i>Takács Attila</i> A környezettudatos autómodellek, hidrogénhajtású autók típusai és problémái
11:00 – 11:15	<i>Németh Rita</i> A teáról: avagy hogy készítsünk jól teát?
11:15 – 11:30	<i>Kiss Mihály</i> A mikro rejtelmek
11:30 – 11:45	<i>Bodó Sándor</i> Mesterséges intelligencia biológus szemmel
11:45 – 12:35	Szünet, ebéd
12:35 – 12:50	<i>Balázs Sámuel</i> Kakukk, kakukk és nyitnikék, avagy a madárdalok szerepe és működése
12:50 – 13:05	<i>Fajka Lilla</i> Az ember és gép különleges együttműködése: a modern gyógyszertervezés

13:05 – 13:20	<i>Horony Zsófia</i> Mi fán terem az európai ember? – És egyéb kérdések, amelyekre az archeogenetika és genomika segítségével is keressük a választ
13:20 – 13:35	<i>Babcsányi István</i> A kiralitás rövid története: a földi élet aszimmetriájának nyomában
13:35 – 13:50	Szünet
13:50 – 14:05	<i>Sajósi Benedek</i> Asztrokémia - Vegyész az űrben, vagy űr a laborban?
14:05 – 14:20	<i>Antal Virág</i> A „bottleneck” hatás és az elszigeteltség hatása – avagy a finnek egyedi genetikai háttere
14:20 – 14:35	<i>Bodnár Emma</i> RöntGen-Z - a röntgentudományok legújabb generációi
14:35 – 14:50	Szünet
14:50 – 15:05	<i>Kele-Jókuthy János</i> Egy gyűrű mindfölött
15:05 – 15:20	<i>Rácz Dorottya</i> Őt hallottam az előbb is? - A kutyaagy hangfelismerésének vizsgálata gyors periodikus auditoros ingerléssel
15:20	Zárszó

Őt hallottam az előbb is? - A kutyaagy hangfelismerésének vizsgálata gyors periodikus auditoros ingerléssel

Rácz Dorottya, II. évf. biológus MSc

Számtalan olyan szituáció van, amikor az állatoknak el kell különíteniük fajtásaik hangját egymástól, amire sok faj képes is. De mi a helyzet a nem-fajtársak hangjával? A kutya az ember nyelvi környezetében töltött évezredek alatt fogékonyra vált az emberi vokalizációra. Viselkedési kutatások igazolták, hogy a kutyák nemcsak a gazdájuk hangját tudják elkülöníteni egy ismeretlenétől, hanem idegen emberek hangja között is különbséget tesznek, és fajtásaik ugatását is elkülönítik. Azonban a kutyák fajtárs és nem-fajtárs hangfelismerését neurálisan eddig még nem igazolták. Jelen kutatásunkban egy új, állatoknál soha nem alkalmazott módszerrel, gyors periodikus auditoros ingerléssel vizsgáljuk a kutyaagy egyedekülönítését ember és kutya hangokra.

A kezdeti mérések során 6 kutya agyi aktivitását mértük elektroencefalográfia segítségével. A kísérletben kihasználtuk azt a jelenséget, hogy amennyiben egy periodikus ingerlés éri az agyat, hajlamos erre ráhangolódni. Az egyes hangok ritmusosan 250ms-onként követték egymást, majd minden harmadik hang, 750ms-onként egy eltérő egyedhez tartozott (AABAAC...mintázatban). Az agy csak abban az esetben képes a lassabb ritmusra ráhangolódni, ha különbséget tud tenni az egyedek között a hangjuk alapján. Előzetes eredményeink szerint a kutyaagy csak a 250ms-os ritmust vette fel, azonban további adatgyűjtésre van szükség, hogy megtudhassuk, a gyors kísérleti elrendezés, a kevés alany, vagy a kutyák számára nehéz feladat okozta a negatív eredményeket.